

mendes Kræfter til ogsaa i Fremtiden at udrede Skatter. Saaledes som Sagen for Diebliffet stiller sig for mig, saa vil denne Beskatning, saaledes som det er bestemt i Udkastet, gribe meget langt ned i de almindelige næringsdrivende Borgeres Forhold, som nu alle rede ere meget høit beskattede; thi man maa ikke overse, at en Mand kan være Eier og Besidder af temmelig Meget, hvoraf han ved Stræbsomhed og Flid bringer Staten en fast og solid Indtægt, uden dog at have Noget tilovers for sig selv som reen Indtægt, og det er disse Classer, navnlig Middelclassen af de næringsdrivende Skatteydere, hvilke vel egentlig udgjøre Statens Grundpiller, som jeg troer, man efter Udkastet kommer til at paalægge for høie Udgifter ved Siden af de bestaaende Skatter, hvad der efter min Mening ikke er saa ganske rigtigt. Hvad Udredelsesmaaden angaaer, da har den ærede Finantsminister jo væsentligst henholdt sig til Udvalgets Forslag fra forrige Aar; dog, som det forekommer mig, oplyser hans Forslag ikke saa klart som Udvalgets, hvorledes der skal forholdes med den progressive Stigning ved Skatteansættelse for de større Formuer. Forøvrigt er der en anden Bestemmelse i denne Lov, hvorom jeg skal tillade mig nogle saa Bemærkninger; det er nemlig med Hensyn til den foreslaede Edsafslæggelse. Saavidt som jeg forstod den ærede Finantsministers Motivering, da han forelagde Forslaget for Forsamlingen, yttrede han, at den Bestemmelse om Edsafslæggelse, som mødte meest Modstand forrige Aar, nu var kommen ud af Loven; men det er virkelig ikke Tilfældet; vel kommer det frem paa en mere indirecte og mindre iøjnefaldende Maade, men efter mit Anskuelse dog fuldt saa farligt, idet jeg troer, at den indirecte Edsafslæggelse vil give Anledning til langt flere Misbrug end den directe, den Ede, som aflægges af Skatteyderne selv. Efter Bestemmelsen i § 16 kan den Skattepligtige føre Bidner, naar han ikke

er tilfreds med Skatteansættelsen; Regjeringscommissairen kan føre Bidner mod ham, og den Skattepligtige kan atter føre nye Bidner. Jeg troer, at en saadan Bidnespørg vil medføre mange Misbrug af Ede; thi, er den Skatteydende saa demoraliseret, at han vil indlade sig paa en falsk Angivelse af sine Indtægter, saa vil han nok ogsaa vide at finde Bidner, der, enten paa Grund af Afhængighedsforhold, eller af Mangel paa den rigtige Opfattelse af Edens Betydning, ville aflægge Ede for et temmelig billigt Vederlag; det er idetmindste Noget, som man ikke kan paastaae [ikke vil finde Sted. Men, hvad jeg endnu anseer for det Værste, det er, at disse Forklaringer afgives under Eds Tilbud, thi jeg er vis paa, at der er Mange, som ikke have en saa stor Respect for saaledes at tilbyde deres Ede; som naar de skulle staae frem og aflægge Eden for Retten. Og, hvad er vel egentlig dette Tilbud af Ede? er det Andet end en Udsættelse paa Tid af den løse Ede, en Udsættelse af det Ansvar, som den egentlige Edsafslæggelse paadrager, og som den Vedkommende paa Grund af dette Tilbud let fristes til paa Opfordring at gjentage? Jeg troer, vi maae vel vogte os for en saadan Legen med Eden og ikke anvende Edsafslæggelsen, uden naar det skal skee for Rettens Skranker, hvor den Vedkommende paa en alvorlig Maade indgydes Agtelse for Edens Hellighed og Betydning. Jeg har derfor megen Betænkelighed ved, hvorvidt det er rigtigt, at Stattecommissitionerne skulle aflægge Ede, og kan ingenlunde billige, at vi gjøre den almindelige Skatteyder afhængig enten af en directe eller indirecte Edsafslæggelse, idet jeg troer, man vel maae vogte sig for at gjøre andre Fordringer til Mennesker end dem, man med Billighed kan fordrø af skrobellige Mennesker, og jeg kan saaledes ikke indrømme, at vi gjøre en almindelig Beskatning afhængig af Edsafslæggelse.